

Kunnanhallituksen lausunto vuoden 2022 arviointikertomuksesta

897/00.03.01/2023

KHALL 03.10.2023 § 187

Valmistelija

Kunnanjohtaja Erno Heikkinen, 044 777 3344,
erno.heikkinen@suomussalmi.fi

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset Kuntalain 121 §:ssä säädetään, että kunnanhallituksen tulee antaa valtuustolle lausunto toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Arviointikertomus on annettu valtuustolle 29.5.2023.

Tarkastuslautakunta on tehnyt arviointikertomuksessa muun muassa seuraavia huomioita. Arviointikertomus huomioineen on oheismateriaalina.

TARKASTUSLAUTAKUNNAN VUODEN 2022 ARVIOINTIEN YHTEENVETO

Tarkastuslautakunta totesi arviossaan, että tilikauden ylijäämä syntyi paljolti kertaluontoisten erien tulonlisäyksistä. Menoissa on noudatettu valtuuston asettamia tavoitteita varsin hyvin. Tarkastuslautakunta totesi verotuksen olleen tilinpäätöksen tulokseen nähden ylikorkea, mutta toisaalta valtuuston päätöksen mukainen. Elinvoimapalvelujen osalta tarkastuslautakunta muistuttaa, että jo vuosia olemassa olleet palvelut pitää myös muistaa viestinnässä. Lisäksi tarkastuslautakunta toteaa muun muassa, että muuttovoittotavoitteen saavuttaminen toimintaa kehittämällä on mahdollista, mutta se vaatii pitkäjänteistä ja tuloksellista toimintaa elinkeino- ja palvelusektorilla. Myös kunnan verkkosivuihin ja niiden joustavuuteen eri palveluiden etsinnässä kiinnitettiin huomiota.

Teknisten palvelujen osalta esille nousi muun muassa kiinteistömäärän koko, joka todettiin varsin suureksi. Tähän liittyen toivottu toimenpide olisi kiinteistömäärän korjausvelan laskeminen, mikä tukisi kunnan taloustilanteen arviointia kiinteistöjen näkökulmasta. Lisäksi tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota muun muassa kaavoituksen osalta erityisesti siihen, että kunnan alueella asutaan verrattain paljon vapaa-ajan asunnoissa vakituisesti. Myös terveysasemahanke, Kemetin uusi halli ja Tulikiven varastorakennus mainittiin arviointikertomuksessa.

Sivistyspalvelujen osalta tarkastuslautakunta nostaa esille uuden koulun, johon liittyen oppilaiden hyvinvoinnin lisäksi nostettiin esille myös henkilöstön hyvinvointi ja kouluttautumismahdollisuudet. Lisäksi esille nostettiin kehityskeskustelut, jotka eivät aivan kaikissa yksiköissä ole 100 % toteutuneet. Myös henkilöstön riittävyys, rekrytointihaasteet ja määräaikaiset työsuhteet on nostettu esille arviointikertomuksessa.

Esitys kunnanhallituksen lausunnoksi arviointikertomuksesta on seuraavanlainen:

Hallintopalvelut

Tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota arviointikertomuksessaan siihen, että suhteessa vuoden 2022 tulokseen nähden verotus on ylikorkeaa, toisaalta tarkastuslautakunta toteaa myös, että verotus on ollut valtuuston päätösten mukaista. Tähän liittyen on hyvä todeta, että useana vuonna kunnan tilinpäätös on ollut reilusti alijäämäinen. Vuonna 2021 oli ensimmäinen ylimääräinen tilinpäätös useaan vuoteen. Toisaalta, kuten tarkastuslautakuntakin toteaa, vuoden 2022 osalta tulos johtui osaltaan kertaluontoisten erien tulonlisäyksistä. Tällä hetkellä

kiinteistöveroosuus on Kainuun keskiarvon tuntumassa, ollen hiukan sitä korkeampi. Verotuksen tasoa seurataan ja arvioidaan myös jatkossa.

Tarkastuslautakunta mainitsi myös kunnan nettisivut ja niiden joustamattomuuden. Tähän liittyen on hyvä todeta, että uudet nettisivut otetaan käyttöön vuoden 2023 aikana. Tässä yhteydessä on hyvä huomioida, että kunnan matkailun nettisivut ovat kunnan pääsivustosta erillinen sivusto, joka on uudistettu vuonna 2022. Selkeät linkkautukset sivustolta toiselle tullaan huomioimaan uusilla nettisivuilla.

Elinvoimapaalvelut

Elinvoimapaalveluiden vastaus arviointikertomukseen 2022
Muuttoliikkeeseen vaikuttamisen elementtien kirjaaminen 2022
hyväksytyyn kuntastrategiaan luo perustan uusien taktisten ja operatiivisten toimenpiteiden valmistelulle muuttoliikkeeseen vaikuttamiseksi. Maankäyttöryhmän perustaminen 2022 sekä elinvoimaohjelman päivitystyön asettaminen 2023 toiminnan tavoitteeksi ovat taktisia valintoja, jotka edesauttavat strategian mukaisten muuttoliikkeeseen vaikuttamisen toimenpiteiden suorittamista jatkossa. Operatiivisesti muuttoliikkeeseen vaikutettiin 2022 aikana satsauksilla monikanavaisen muuttajamarkkinointiin.

Valmistelutyötä polttoaineaseman avaamiseksi Hossaan jatkettiin 2022 aikana. Neuvottelua käytiin kunnan omistamalle tontille sijoittuvasta uudesta hotelli-ravintolasta.

Visitsuomussalmi.fi -sivusto uudistettiin 2022 aikana. Matkailu- ja palveluyritysten tarjonnan löytämisen helpottamiseksi uudelle sivustolle rakennettiin palveluhaku -toiminto, jolla Suomussalmen palveluita voidaan selata kategoria-, alue-, ja ajankohtarajausten perusteella. Uusi verkkosivu ja palveluhakutoiminto parantavat matkailumarkkinoinnin arvoketjun toimivuutta.

Toivomus elinkeinopainotteisesta valtuustoretkestä huomioidaan TA2024 valmistelussa.

Sivistyspalvelut

Sivistysosaston tilikauden taloudellinen tulos TP2022 oli 100%. Ruukinkankaan koulun investointiprojektin ensimmäinen vaihe saatiin vietyä onnistuneesti päätökseen ja kohteeseen varatusta investointimäärärahasta pystyttiin pitämään kiinni, globaalisti muuttuneesta taloustilanteesta huolimatta. Rakennuksen yhteiskäyttö eri toimijoiden ja palveluiden käyttäjien kesken käynnistyi heti elokuusta 2022 alkaen. Rakennuksen hyvää käyttöastetta pidetään yllä suunnitelmien mukaan tulevana vuosina. Rakennuksen takuu-, huolto- ja vuositarkastukset toteutetaan suunnitellusti eri hallinnonalojen yhteistyöllä.

Jokaiselle työntekijälle tarjotaan mahdollisuutta kehityskeskusteluun kalenterivuoden aikana. Uuden OSS-järjestelmän hyödyntämistä täydennyskoulutuksen ja kehityskeskusteluiden dokumentointiin tehostetaan, jotta toteutumaseuranta saadaan entistä tarkemmaksi.

Varhaiskasvatuksessa on valvovan viranomaisen suorittamissa tarkastuksissa todettu toiminnan olevan voimassa olevien henkilöstömitoitusten mukaisesti järjestetty. Toistaiseksi varhaiskasvatuksessa on onnistuttu henkilöstöjärjestelyissä. Alan koulutetun työvoiman saanti ei maantieteellisesti syrjäisellä alueella, kaukana koulutuspaikkakunnista, ole vahva. Varhaiskasvatuksen työntekijöiden saatavuus on kansallinen ongelma, eikä siihen ole lyhyellä aikavälillä oletettavissa suuria muutoksia. Maakuntaan on tulossa alan koulutustarjontaa lisää, joka saattaa auttaa tilannetta muutaman vuoden sisällä jonkin verran. Henkilöstömitoituksiin ei voi sisällyttää opiskelijoita tai harjoittelijoita. Pandemiaan ja sen jälkeen

voimakkaasti ilmenneisiin muihin virustauteihin liittyvät poissaolot ja niiden sijaistaminen on edelleen haastavaa.

Työnantaja on velvollinen aina määräaikaista palvelussuhdetta täyttäessään perustelemaan ratkaisunsa. Palveluyksiköiden esihenkilöt ovat tietoisia työnantajan roolista asiassa ja perusteluvaihtoistaan.

Tekniset palvelut

Kemetin teollisuustiloista on voimassa olevat vuokrasopimukset. Tulikiven varastorakennuksen osalta erimielisyyksiin on tullut Käräjäoikeuden päätös, jonka mukaan kunnan korvausvaatimus on hylätty.

Alkuvuodesta 2023 Kainuun hyvinvointialue on linjannut, että Suomussalmen uusi terveysasema hanketta ei käynnistetä 2023.

Kunnan metsien hoito on kilpailutettu keväällä 2023 ja metsäsuunnitelman laatiminen on käynnissä.

Tilapalvelujen sekä ateria- ja puhtaanapitopalvelujen järjestämiseen liittyen on käynnistymässä yhtiöittämisselvitys. Vuoden 2024 aikana selvityksen pohjalta linjataan mitä palveluja on tarpeenmukaista siirtää perustettavan yhtiön järjestämäksi.

Vesijohtoverkoston pumpattu vesimäärä laskutetaan kiinteistöjen vesimittareiden kulutuslukeman mukaan. Vuosivaihtelut selittyvät osittain verkoston erityyppisillä ja kestoiltaan löytyneiden vuotojen vuoksi. Kaikki luvattomat kytkennät ennen vesimittaria lisää hävikin osuutta. Vesilaitos mittaa juoksuvesimäärän saneerauksen yhteydessä. Verkostohävikkiä saadaan pudotettua vuosittaisella verkostosaneerauksella. Yksittäisiä paloposteja käytetään ilman poistamiseen verkostosta. Palopostien käyttö ei ole syy verkostohävikkiin.

Haja-asutusalueiden ranta-asemakaavoituksen osalta kunnanhallitus on tehnyt linjauksen, miten ja missä laajuudessa voidaan ranta-asemakaavoissa osoittaa rakennuspaikkoja vakituiselle asumiselle. Kunnanhallituksen päätös on huomioitu jo kahdessa kaavahankkeessa.

Oheismateriaali

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2022.

Kunnanjohtajan esitys

Kunnanhallitus hyväksyy yllä olevan esityksen kunnanhallituksen lausunnoksi arviointikertomuksesta.

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Tiedoksi

tarkastuslautakunta, valtuusto
